

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
ZENIČKO - DOBOJSKI KANTON
Javna ustanova za predškolski odgoj i obrazovanje „MLADOST“ Kakanj

GODIŠNJI PROGRAM RADA
Javne ustanove za predškolski odgoj i obrazovanje „Mladost“ Kakanj
za 2016/2017. godinu

Kakanj, septembar 2016. godine

Na osnovu člana 30. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“ broj 07/10), Upravni odbor Javne ustanove za predškolski odgoj i obrazovanje „Mladost“ Kakanj na XLI sjednici održanoj dana 30.09.2016. na prijedlog Stručnog vijeća i prethodno datu saglasnost Pedagoškog zavoda broj: 10-1-38-06724-2/16 od 29.09.2016. donosi:

GODIŠNJI PROGRAM RADA
Javne ustanove za predškolski odgoj i obrazovanje „Mladost“ Kakanj
ZA ŠKOLSKU 2016/2017. GODINU

Predsjednica Upravnog odbora:

Amila Spahić

U Kaknju, 30.09.2016. godine

SADRŽAJ GODIŠNJEG PROGRAMA RADA

I Cilj i zadaci (bitne zadaće)

1. Tjelesni i psihomotorni razvoj
2. Socio-emocionalni razvoj i razvoj ličnosti
3. Spoznajni razvoj
4. Govor, komunikacija, izražavanje i stvaralaštvo

II Osnove i aspekti programa

1. Opći podaci o predškolskoj ustanovi
2. Organizacija rada

III Uslovi rada

1. Materijalno –tehnički uslovi rada
 - 1.1. Prostor
 - 1.2. Didaktička sredstva i pomagala
 - 1.3. Rad i organizacija kuhinje
 - 1.4. Organizacija prevoza djece
2. Kadrovski uslovi rada
3. Zdravstveno-higijenski uslovi rada

IV Sadržaj i obim odgojno-obrazovnog rada

1. Brojno stanje odgojnih grupa
2. Vrste programa u predškolskoj ustanovi
 - 2.1. Cjeloviti razvojni program
 - 2.2. Specijalizirani program iz engleskog jezika
 - 2.3. Interventni, kompenzacijski i rehabilitacijski program
 - 2.4. Program jačanja roditeljskih kompetencija
 - 2.5. Program za djecu pred polazak u školu
(djeca koja nisu obuhvaćena nekim oblikom predškolskog odgoja i obrazovanja)

V Planiranje i programiranje odgojno-obrazovnog rada

1. Planiranje i programiranje odgojno-obrazovnih aktivnosti u odgojnim grupama
2. Planiranje inovacije
3. Plan rada direktora predškolske ustanove
4. Plan rada stručnih saradnika
 - 4.1. Plan rada pedagoga - psihologa
 - 4.2. Plan rada logopeda - surdoaudiologa
5. Planiranje rada Stručnog vijeća
6. Planiranje rada Stručnih aktiva
 - 6.1. Prikaz održavanja oglednih aktivnosti
7. Plan rada Vijeća roditelja
8. Plan izleta, posjeta, radionica i slično
9. Planiranje smjena, rasporeda radnog vremena za cjelokupno osoblje i dežurstva

10. Plan i program stručnog usavršavanja odgajateljica, negovateljica, stručnih saradnika i rukovodnog osoblja

VI Njega i briga za tjelesni rast i zdravlje djece

1. Sigurnosno - zaštitni i preventivni program
 - 1.1. Vrtić kao zajednica koja uči
 - 1.2. Učenje životnih (socijalnih) vještina
 - 1.3. Diskretni personalni zaštitni postupci
 - 1.4. Odgojna grupa kao mjesto sigurnosti odrastanja djece
2. Saradnja sa roditeljima
 - 2.1. Uspješna saradnja sa roditeljima
 - 2.2. Posebno obrazovanje (edukacija) djece i roditelja
 - 2.3. Mjere sekundarne prevencije (djeca i roditelji)
3. Posebni programi
 - 3.1. Posebni programi odgojno – obrazovnog rada sa djecom
 - 3.2. Edukacija odgajateljica, negovateljica, stručnih saradnika, direktora, vrednovanja (evaluacija) preventivnih programa
 - 3.3. Program rada logopeda - surdoaudiologa za djecu predškolskog i školskog uzrasta koja nisu korisnici usluga JU za predškolski odgoj i obrazovanje „Mladost“
 - 3.4 Projekat „Povećajmo mogućnosti djeci u Kaknju za rano učenje“
 - 3.5. Program produženog boravka

VII Komunikacija sa javnošću

1. Saradnja sa lokalnom zajednicom
2. Saradnja sa širom društvenom zajednicom
3. Javne manifestacije

VIII Prilozi

I Cilj i zadaci (bitne zadaće)

Predškolski odgoj čini početnu strukturu integralnog odgojnog sistema. Kao temeljni dio sistema ima nezamjenjivu ulogu u odgoju i obrazovanju djece. Predškolski odgoj je bitan segment uspostavljanja prvih temelja za izgrađivanje samostalne, autonomne, integrirane i stvaralačke ličnosti.

S pedagoškog gledišta rano uključivanje djece u razvijanje njihovih karakternih crta, sticanje potrebnih navika (higijensko - zdravstvenih, kulturnih, radnih, stvaralačkih i etičkih), identificiranje dispozicija za određene vidove stvaralaštva i osiguranje povoljnih uslova za intelektualni, tjelesni, moralni, estetski i radni odgoj ima nesumljivo veliku vrijednost za kasniji životni (porodični), profesionalni i radni razvoj mladog čovjeka. Uslovi života u prvim godinama djetinjstva odlučujući su faktor za to kakva će se ličnost formirati i kakva će ličnost biti tokom svog razvoja. Predškolski odgoj se zasniva na savremenim pedagoškim dostignućima i ne može se odvojiti od općeg cilja društvenog odgoja. Označava kamen temeljac i prvi stepen u razvoju buduće zdrave, stvaralačke, kulturne i društveno - korisne ličnosti.

Rano učenje djece i uravnoteženi razvoj njihovih psihičkih i emocionalnih sposobnosti ima veliko psihološko značenje. Dijete se znanstveno prati, posmatra, proučava, dijagnosticira, koriguje uz poduzimanje svih potrebnih stručnih mjera da bi bilo zdravo, osjećalo se sigurnim, zaštićenim, voljenim i da bi moglo zadovoljiti sve svoje osnovne biološke i psihološke potrebe.

Globalni cilj predškolskog odgoja i obrazovanja je da se u skladu sa realnim mogućnostima obezbijede uslovi za cjelovit razvoj i ostvarivanje prava djece u skladu sa Konvencijom UN o pravima djece, kroz odgovarajuću podršku porodici razvoj i jačanje predškolskih institucija u ostvarivanju principa na kojima se zasniva predškolski odgoj i obrazovanje.

Opći cilj predškolskog odgoja i obrazovanja kao integralnog dijela cjelokupnog sistema odgoja i obrazovanja u BiH je osigurati optimalne i jednake uslove da svako dijete, od rođenja do polaska u školu, razvija i ostvaruje intelektualne i tjelesne sposobnosti, kao i kompetencije kroz različite vidove kvalitetnog i profesionalno autonomnog institucionalnog i vaninstitucionalnog predškolskog odgoja i obrazovanja.

Predškolski odgoj i obrazovanje ima za cilj odgoj djece predškolske dobi prema zakonitostima njihovog tjelesnog i intelektualnog razvoja kako bi još od rođenja rasla, razvijala se i odgajala u jednakim i povoljnim uslovima u skladu sa najnovijim naučnim spoznajama i uslovima društvenog života.

Posebni ciljevi predškolskog odgoja i obrazovanja :

- Razvijati psihofizički razvoj djeteta i pozitivno uticati na formiranje ličnosti,
- Zadovoljavati potrebe djece za igrom i zajedničkim životom te uticati na pozitivan emocionalni i socijalni razvoj djeteta,
- Razvijati osjećaj patriotizma, radnih i kulturnih navika,
- Razvijati kognitivne sposobnosti djeteta neophodne za razumijevanje prirode, svijeta u kojem živi u skladu sa potrebama i interesovanjima,

- Razvijati socijalne i emocionalne sposobnosti, individualne odgovornosti za rad i život u zajednici,
- Razvijati govorne i komunikacijske sposobnosti,
- Razvijati fizičke sposobnosti, skladnog razvoja tijela i usvajanje zdravstveno-higijenskih navika,
- Pripremati djecu za dalji odgoj i obrazovanje,
- Razvijati sposobnosti za poštivanje ljudskih prava, osnovnih sloboda,
- Razvijati sposobnosti za život u demokratski uređenom društvu,
- Razvijati svijest o očuvanju životne okoline,
- Razvijati pretpostavke za usvajanje socijalnih i moralnih vrijednosti demokratskog, tolerantnog i humanog društva.

Cilj njege, odgoja i obrazovanja predškolskog djeteta ostvaruje se u procesu realizacije općih zadataka njege i odgojno - obrazovnog rada i i specifičnih zadataka koji se posebno definišu za svaku odgojno - obrazovnu grupu.

1. Tjelesni i psihomotorni razvoj

Ciljevi:

- da se razvijaju motoričke i funkcionalne sposobnosti djece, prirodni oblici kretanja radi ovladavanja prostorom (hodanje, trčanje, skakanje, provlačenje, puzanje i putem aktivnosti slijeđenja uputa),
- da se stvaraju uslovi za njegu zdravlja i pravilan rast i razvoj,
- da se razvija otpornost organizma prema oboljenjima i deformitetima i očuvanja djece od povreda,
- da se utiče na razvoj neophodnih navika u održavanju lične higijene, razvija samostalnost prilikom odijevanja, obuvanja i hranjenja,
- da se počne sa formiranjem navika za svakodnevno tjelesno vježbanje,

Zadaci:

- razvijanje takmičarskog duha kod djece,
- razvijanje, učvršćivanje i kultiviranje navika za održavanje čistoće u prostoru u kome se djeca igraju, rade i borave,
- vođenje brige o pravilnom rasporedu aktivnosti i odmora,
- zadovoljavanje potreba djece sa posebnim potrebama,
- obezbjeđivanje ishrane primjerene uzrastu i potrebama djece,
- razvijanje ekološke svijesti kod djece (briga o okolini),
- obezbjeđivanje djeci, kada je to moguće, boravak i igre na zraku,
- zaštita djece od nepovoljnih uticaja, oboljenja, deformiteta i povreda,
- uticanje na formiranje navika za kretanjem u svakodnevnim aktivnostima,
- razvijanje povjerenja u vlastite mogućnosti, vlastitu spretnost i sposobnost,
- poticanje motoričkog razvoja kroz plesne aktivnosti i rekreativno bavljenje sportom,
- poticanje razvoja raznoteže hodanjem po švedskoj klupi,
- usavršanje razvoja krupne motorike putem igara sa spravama i igara na spravama,
- usavršavanje fine motorike manipuliranjem sitnim materijalima (sitne puzzle, nizanje bobica na vrpce, provlačenje vezica kroz rupice, slaganje mozaika, razvrstavanje kamenčića, modeliranje i dr.),

- poticanje koordinacije oko – ruka (kroz igru loptom),
- razvijanje čula kroz istraživanje okoline.

2. Socio - emocionalni razvoj i razvoj ličnosti

Ciljevi:

- da se počne sa razvijanjem integriteta kod djeteta u svakodnevnom životu,
- da se doprinosi razvoju socijalno i emocionalno zdrave ličnosti djeteta,
- da se počne sa formiranjem navika koje će omogućiti djetetu razvoj pozitivne slike o sebi i o svojim mogućnostima,
- da se uvažavaju i razumijevaju potrebe druge djece i odraslih,
- da se razvijaju pozitivne emocije kod djece teda se radi na razvijanju drugarske, partnerske atmosfere u grupi,
- poticanje djece na veću samostalnost i samoaktivnost u svakodnevnom životu i radu i radu u roditeljskim domu, u vrtiću i u bližoj okolini.

Zadaci:

- njegovanje mehanizama samokontrole koji su važni za osamostaljivanje,
- podrška razvoju slike o sebi, o svojim mogućnostima i sticanju povjerenja u sebe i svoje sposobnosti,
- podrška usvajanju saznanja o pravilima i normama ponašanja u okviru osnovnih moralnih vrijednosti,
- razvijanje povjerenja u vlastite mogućnosti i sposobnosti i razvijati pozitivne emocije,
- razvijanje kod djece osjećaja empatije i povjerenja prema drugima,
- razvijanje povjerenja u porodicu i njene članove,
- razvijanje svijesti da čovjek (dijete)sa svojim nemarnim (agresivnim) ponašanjem može da ozbiljno naruši zdravlje i život ljudi, biljaka i životinja.
-
- razvijanje tolerancije i potrebe za pronalaženjem načina nenasilnog rješavanja međuljudskih nesporazuma,
- razvijanje samokontrole i kontrole emocija izazvanih negativnim emocijama,
- njegovanje pozitivnih emocija, lijepih, drugarskih, partnerskih i saradničkih,
- razvijanje kod djece pozitivanog odnosa prema radu i stvaralaštvu,
- očuvanje kroz kontakte sa vršnjacima i drugima oko sebe integritet svakog djeteta,
- zaštita od nepovoljnih psihosocijalnih uticaja,
- podrška razvoju primarnih socijalnih kompetencija,
- razvijanje moralnih vrijednosti kod djece (dobro, loše),
- omogućavanje djeci da ispolje i izraze svoje emocije kroz stvaralačke aktivnosti.

3. Spoznajni razvoj

Ciljevi:

- da se doprinosi razvoju radoznalosti, samostalnosti, inicijativnosti, kritičkog mišljenja i perceptivnosti,
- izgrađivati aktivan i stvaralački odnos prema svijetu,

- razvijati interesovanja za prirodne pojave, za biljni i životinjski svijet i događaje iz okoline,
- razvoj sposobnosti induktivnog i deduktivnog zaključivanja,
- razvijati samostalnost za obavljanje fizioloških potreba, za održavanje lične higijene i obavljanje drugih aktivnosti,
- razvijati radoznalost i istraživački afinitet za upoznavanje okoline,
- poticati djecu da putem praktičnih postupaka, posmatranja, eksperimentisanja, provjeravanja i dokazivanja izgrađuju osnove naučnog mišljenja,
- razvijati kognitivne sposobnosti kroz namjerno direktno posmatranje prirodnog okruženja,
- uticati na opći spoznajni razvoj a posebno na sposobnost opažanja, uviđanja veza, odnosa, zaključivanja i rasuđivanja,
- zajedno sa djecom tragati za rješenjem postojećeg problema i odgovora na postavljena pitanja,

Zadaci:

- razvijanje sposobnosti namjernog promatranja i razumijevanja pojava, procesa, predmeta, njihovo opisivanje i procjenjivanje primjenom postupaka ispitivanja, procjenjivanja, klasificiranja po pravilima,
- razvoj logičkog mišljenja i rasuđivanja,
- razvijanje motivacije za pronalaženje, istraživanje i eksperimentisanje,
- razvijanje pamćenja kroz usvajanje priča, recitacija i drugih tekstova,
- poticanje aktivnosti usvajanja mjera: dužine i težine (šta je duže a šta kraće, šta je teže a šta lakše),
- poticanje razvoja klasifikacije upoređujući predmete različitih svojstava,
- poticanje razvoja serijacije, nižući predmete po veličini (rastući ili opadajući niz).

4. Govor, komunikacija, izražavanje i stvaralaštvo

Ciljevi:

- poticati djecu na verbalno izražavanje misli, ideja i osjećanja u spontanim i organizovanim aktivnostima,
- podrška djeci da govore o svemu što opažaju, osjećaju, rade i misle, što doprinosi njihovoj emocionalnoj i socijalnoj stabilnosti,
- stvaranje uslova za usvajanje pravilnog maternjeg i književnog jezika,
- odabrati materijale za čitanje koji oblikuju dječiji interes i razvojni nivo,
- omogućiti djeci da predviđaju i donose zaključke na osnovu razumljivosti sadržaja priče,
- omogućiti djeci uslove i situacije u kojima se razvija komunikacija i dijalog i u kojima se stimuliše pravilan izgovor,
- omogućiti djeci da bez straha i ustručavanja slobodno opisuju, objašnjavaju i saopštavaju svoja zapažanja,
- usmjeravati pažnju djece na bogatstvo boja, oblika i linija,
- motivisati djecu za traženjem materijala u prirodi i istraživati mogućnosti njihove primjene u svakodnevnom radu,

Zadaci:

- poticanje djece na uočavanju osnovnih elemenata priče (početak, sredinu i kraj),
- motivisanje djece da koriste govor prilikom rješavanja konflikata,
- razvijanje vještina za aktivno slušanje te navikavanje djece da govore u prisustvu drugih,
- uticanje na tačnost izražavanja postepenim odstranjivanjem pojava zastajkivanja, zamuckivanja i tepanja,
- razvijanje pravilne diskriminacije i artikulacije glasova te raditi na bogaćenju rječnika i bogaćenju i razvoju rečenice.
- motivisanje djece da sačekaju odgovor u toku razgovora,
- omogućavanje djeci da kroz igru dožive neka od najljepših ostvarenja dječije književnosti,
- razvijanje kritičnosti prema likovima u pričama a kroz njih raditi na razvijanju samokritičnosti kod djece,
- poticanje spontane govorne improvizacije, igre sa scenskom lutkom i stvaralačku aktivnost djeteta u oblasti govora,
- razvijanje istraživačkih sposobnosti u imitiranju glasovnih mogućnosti,
- razvijanje kod djece ljubavi i interesovanja za knjigu,
- razvijanje sposobnosti stvaralačkog izražavanja vlastitih emocija i misli pomoću muzičkih sredstava.

II Osnove i aspekti programa

1. Opći podaci o predškolskoj ustanovi

Tabela 1.

Naziv predškolske ustanove:	Ju za predškolski odgoj i obrazovanje „Mladost“		
Adresa:	Kakanj, ul. Zeničkog partizanskog odreda broj 66.		
Akt o osnivanju:	Odluka Prelaznog općinskog vijeća Kakanj broj 0-01-012-7 od 8.03.1995.godine		
Akt o upisu u sudski registar:	Rješenje Višeg suda u Zenici broj U/I-682/95 od 27.11.1995.godine		
Akt o upisu u registar Ministarstva:	Rješenje broj 12/01-38-850-1/99, od 06.12.2000.		
Direktor:	Murtić Helmina	Telefon : 032/552-120	
Administrativni radnici:	Buza-Hasagić Alma	Telefon : 032/552-121	
	Čelebić Lejla	Telefon : 032/552-121	
Stručni saradnici: logoped-surdoaudiolog, pedagog psiholog	Hasagić Aida	Telefon :032/552-121	
Fax :	Fax: 032/552-120		
e-mail :	pumladost@hotmail.com		
Web site :			
Broj djece :	165		
Broj grupa :	9		
Ukupan broj zaposlenih:	28 + 4 (projekat)		
Ukupan broj odgajateljica:	14 +2 (projekat)		
Ukupan broj zdravstvenih radnika:	3		
Ukupan broj ostalih zaposlenih :	11		
Broj objekata:	1		
	Centralnih:1-2 paviljona	Područnih:-	

Tabela 2.

R.br.	Obilježje potpunosti	Brojno stanje po grupama				Svega
		Jaslice	Vrtić	Grupa OPO i O	Ostalo (projekat)	
1.	Djeca bez majki	-	-	-	-	-
2.	Djeca bez oca	-	-	-	-	-
3.	Djeca bez oba roditelja	-	-	-	-	-
4.	Djeca sa oba roditelja	27	138	-	49	214

Tabela 3.

R.br.	Obilježje potpunosti	Brojno stanje po grupama				Svega
		Jaslice	Vrtić	Grupa OPO i O	Ostalo (projekat)	
1.	Stanuje u porodici	27	138	-	49	214
2.	Stanuje u domu	-	-	-	-	-

Tabela 4.

R.br.	OBILJEŽJE OBRAZOVNOG STATUSA RODITELJA	ŠKOLSKA SPREMA RODITELJA								
		Bez škole	OŠ	SSSIII	SSSIV	VKV	VŠ	VSS	VSS2.3	SVEGA
1.	Oca	-	-	39	71	6	5	42	2	165
2.	Majke	-	1	23	65	-	6	69	1	165

* U ovu tabelu nismo unijeli podatke za djecu koja su uključena u projekat.

Tabela 5.

R.br.	NAČIN DOLASKA U PREDŠKOLSKU USTANOVU	BROJ DJECE KOJI DOLAZE		
		Pješice	Autobusom	Željeznicom
1.	Udaljenost do 5 km	-	-	-
2.	Udaljenost preko 5 km	-	-	-

Upisana djeca u ovu ustanovu žive u gradu Kaknju ili bližoj okolini (mjesne zajednice Kakanj I, Kakanj II, Slijevnice, Povezice, Zgošća i Doboj). Mali broj djece dolazi iz ruralnih dijelova općine Kakanj. Potrebe za organizovanim prevozom djece nije bilo. Djecu dovode i odvođe roditelji, uglavnom vlastitim automobilima ili pješice. Prilikom dovođenja i odvođenja djece stvaraju se velike saobraćajne gužve, jer su, zbog blizine Doma zdravlja svi parking prostori od ranih jutarnjih sati zauzeti.

2. Organizacija rada

Radno vrijeme ustanove je prilagođeno potrebama roditelja. Počinje u 6,00 sati i traje do 16,30 sati. Radi potreba roditelja, i ove godine se uvodi dežura u trajanju od 16,30 do 17,00 sati. U dežuri ostaje jedna odgajateljica/njegovateljica prema planu dežure. Zajedno sa njom u ustanovi do 17,00 sati ostaje i jedna spremačica. Rad osoblja (njegovateljice i odgajateljice) organizovan je u dvije smjene. Prva počinje u 6,00 sati i traje do 12,30 sati, a druga smjena počinje u 10,30 sati i traje do 16,30 sati. Ostalo osoblje ima drugačiji raspored radnog vremena.

Ustanova posjeduje dva objekta koji se nalaze neposredno jedan uz drugi. Objekti su namjenski građeni i u dobrom su stanju. Oba objekta su u funkciji.

Tabela 6.

R. br.	Objekat	Adresa	Broj telefona	Površina prostora		Funkcija prostora	Iznajmljeni prostor drugom korisniku
				Zatvoreni	Otvoreni		
1.	„Mladost“-1	ZPO 66.	552-120	600	600	U upotrebi	
2.	„Mladost“-2	ZPO 66.	552-121	500	1000	U upotrebi	
UKUPNO:				1100	1600		

III Uslovi rada

1. Materijalno – tehnički uslovi rada

1.1.Prostor

Tabela 7.

R. br.	PROSTOR	BROJ PROSTORIJA	POVRŠINA U m ²	NAPOMENA (izraziti funkcionalnost)
I	VLASTITI ZATVORENI PROSTOR			
1.	Učionica – radna soba	6	336	u funkciji
2.	Igraonica			
3.	Biblioteka	1	10	u funkciji
4.	Sala za tjelesni odgoj	1	100	u funkciji
5.	Kuhinja	2	96	u funkciji
6.	Trpezarija	2	90	u funkciji
7.	Spavaonica	4	160	u funkciji
8.	Radionica (domar)	1	15	u funkciji
9.	Soba za odgajatelje	2	18	u funkciji
10.	Kancelarijski prostor	2	35	u funkciji
11.	Sanitarne prostorije	8	80	u funkciji
12.	Ostali zatvoreni prostor	10	160	u funkciji
II	VLASTITI OTVORENI PROSTOR			
1.	Sportska igrališta			
2.	Dvorište	1	1.600	u funkciji
3.	Vrt			
4.	Ostali otvoreni prostor			
III	KORIŠTENI PROSTOR U TUĐEM VLASNIŠTVU			
IV	IZNAJMLJENI VLASTITI PROSTOR DRUGOM KORISNIKU			

Oba objekta se nalaze u dobrom stanju. Objekti su namjenski građeni i posjeduju sve potrebne prostorije za nesmetano odvijanje odgojno – obrazovnog rada. Sanitarne prostorije prilagođene su djeci predškolskog uzrasta i u funkciji su. Namještaj je drveni, funkcionalan i prilagođen djeci. U biblioteci ustanove nalazi se oko 2 000 naslova stručne literature koje odgajateljicama mogu olakšati i poboljšati odgojno – obrazovni rad.

U narednom periodu potrebno je izvršiti sanaciju krova na starom objektu te raditi na utopljavanju zgrade kao i na uređenju dvorišta.

1.2. Didaktička sredstva i pomagala

Tabela 8.

R.br.	NAZIV	POTREBAN MINIMUM	POSJEDUJE	NAPOMENA (izraziti funkcionalnost)
1.	TV - prijemnik	10	8	u funkciji
2.	DVD player	10	7	u funkciji
3.	Grafoskop	2	2	u funkciji
4.	Kasetofon			
5.	CD player	10	7	u funkciji
6.	Projekciono platno	2	2	u funkciji
7.	Multimedijalni projektor	1	1	u funkciji
8.	Notebook PC			
9.	Set igračaka - didaktika	10	5	u funkciji
10.	Muzički instrumenti	2	1	u funkciji
11.	Kompjuter			
12.	Laptop	3	3	u funkciji
OSTALA POMAGALA U STRUČNOJ SLUŽBI				
1.	Kompjuter	2	2	u funkciji
2.	Kopir aparat	2	1	u funkciji
3.	Telefon	2	2	u funkciji
4.	Fax	1	1	u funkciji

Ustanova je dobro opremljena didaktičkim sredstvima i pomagalima (lego kocke za sve uzraste, spužvene slagalice, slagalice, puzzle, mozaik, logički blokovi, lopte, dramsko – obiteljski centri, sala za tjelesni odgoj itd.). U toku realizacije POPOiO ustanova je nabavila komplete drvenih lego blokova koji će koristiti narednim polaznicima obaveznog predškolskog odgoja i obrazovanja. Također, u okviru realizacije ovog programa nabavlja se didaktički materijal koji može da se koristi duži vremenski period (puzzle, makaze, kistovi, društvene igre...). U narednom periodu ćemo pokušati iznaći sredstva za nabavku još par savremenih pomagala što će pospješiti odgojno – obrazovni rad u ustanovi.

1.3.Rad i organizacija kuhinje

U kuhinji su zaposlene 3 radnice-glavna kuharica, pomoćna kuharica i servirka. Rad u kuhinji počinje u 6,00 sati i traje do 15,00. Svakoga dana se spravljaju 3 obroka-doručak u 8,00, ručak u 11,00 i užina u 14,00 sati. Za djecu u jaslicama, po potrebi se pripremaju dvije užine. Prilikom planiranja ishrane koriste se standardi i normativi za ishranu djece predškolske dobi. Kuhinja je opremljena adekvatnom opremom, a kontrolu kvaliteta hrane vrši Institut za sigurnost i zdravlje hrane Zenica. Svo osoblje koje radi u kuhinji 2 puta godišnje obavlja sanitarne preglede, a sanitarni minimum svake četiri godine. Posljednji put sanitarni minimum je položen 27.05.2015. godine. U prilogu Vam dostavljamo jelovnik za septembar 2016. godine.

1.4. Organizacija prevoza djece

Prevoz djece nije organizovan, jer za to nema potrebe. Svaki roditelj dovodi i odvodi svoje dijete.

2. Kadrovski uslovi rada

Tabela 9.

IZVRŠIOCI	Broj potrebnih izvršilaca	Broj raspoloživih izvršilaca	Spol		Radno iskustvo	
			M	Ž	Do 20 god.	Više od 20 god.
a) Odgajateljice:	18	18		17	13	5
Profesori predškolskog odgoja	7+1*	7+1*		8	7	1
Nastavnici predškolskog odgoja	7+2*	7+2*		9	5	4
Ostalo (rom asistent)	1*	1*		1	1	
b) Zdravstveni radnici:						
Njegovateljice	3	2		3	2	1
c) Stručni saradnici:						
Logoped-surdoaudiolog; pedagog-psiholog	1	1		1	1	
d) Administrativno-tehničko osoblje						
Administrativni radnici	2	2		2	1	1
e) Pomoćno i tehničko osoblje						
Kuharica	1	1		1		1
Pomoćna kuharica	1	1		1		1
Servirka	1	1		1		1
Spremačica	3	3		3	2	1
Domar	1	1	1		1	
f) Rukovodno osoblje						
Direktorica	1	1		1	1	
UKUPNO ZAPOSLENIH	28+4	27+4	1	27+4	17+4	11

Broj zaposlenih radnika je 28. Njegovateljica Samira Salihbegović je na bolovanju duži vremenski period.

4* radnice su primljene od 01.09.2016. godine do 31.01.2017. godine za potrebe realizacije projekta „Povećajmo mogućnosti djeci u Kaknju za rano učenje“. Od njih četiri,

jedna je profesorica predškolskog odgoja i obrazovanja, 2 su nastavnice predškolskog odgoja i obrazovanja i 1 je rom asistent a po zanimanju je diplomirani ekonomista.

Od 28 radnika ustanove, njih 22 je stalno uposlenih, dok je ostalih 6 primljeno na određeno vrijeme.

Od 01.09.2016. godine u svojstvu lica na stručnom usavršavanju bez zasnivanja radnog odnosa (volontera) rade 2 uposlenika: Halilović Velid i Mahira Gadžun, profesori predškolskog odgoja i obrazovanja.

Tabela 12.

R. br.	LICE NA STR. USAVRŠAVANJU	STRUČNI NAZIV	STRUČNA SPREMA	GODINE STAŽA	MENTOR	PRIPRAVNIČKI STAŽ	
						POČETAK	ZAVRŠETAK
1.	Halilović Velid	Profesor predškolskog odgoja i obrazovanja	vss		Munevera Šehić	01.09.2016.	31.08.2017.
2.	Gadžun Mahira	Profesor predškolskog odgoja i obrazovanja	vss		Alma Neimarlija	01.09.2016.	31.08.2017.

3.Zdravstveno - higijenski uslovi

U ustanovama ove vrste nužno je održavati visok nivo higijene. Da bismo to ostvarili već dugo vremena koristimo najbolja sredstva za održavanje higijene i svakodnevnu dezinfekciju prostorija u kojima borave djece. Od higijenskih sredstva koristimo „IZOSAN-G“, „Arf“ i „Domestos“, a za osvježanje prostorija „Asepsol“. Posuđe i pribor za jelo se peru u mašinama za pranje posuđa koje koriste posebne tečne deterdžente „Sanitec“. Kontrolu higijene vrši nadležni organ općine. Saradnja sa higijensko-epidemiološkom službom Doma zdravlja sa poliklinikom u Kaknju je odavno razvijena i na zadovoljavajućem je nivou. Svake godine na početku se obavljaju sanitarni pregledi zaposlenih o čemu postoji odgovarajuća dokumentacija. Svake godine u dva navrata se vrši deratizacija. Dezinfekcija se vrši svaki drugi mjesec a deratizacija svaka tri mjeseca. Dezinfekciju i dezinsekciju objekata vrši Institut za sigurnost i zdravlje hrane Zenica prema postojećem Ugovoru.

Analiza hrane u našoj ustanovi obavlja se jedanput mjesečno bez prethodne najave. Također, u sklopu ovog Ugovora Institut za sigurnost i zdravlje hrane Zenica analizira i briseve radnih površina u kuhinji, zidova u kuhinji, ruku i odjeće kuharica i briseve escajga.

U Prethodnim godinama, svi zaposleni radnici su završili obuku iz oblasti zaštite od požara, nakon čega je izvršena provjera znanja svih radnika. Svi su pokazali zadovoljavajuće znanje iz oblasti zaštite od požara i dobili odgovarajući dokument koji to potvrđuje. U ustanovi se nalazi 8 PP aparata koji su u funkciji i 2 hidranta.

Pregled elektroinstalacija u našoj ustanovi do sada nije rađen jer iziskuje značajna materijalna sredstva.

Također, u maju prošle godine svi radnici ustanove prisustvovali su predavanju iz hitne pomoći. Djeca koja se prvi put upisuju u ustanovu u toku mjeseca augusta i septembra će dostaviti ljekarska uvjerenja, prije polaska u vrtić.

IV Sadržaj i obim odgojno-obrazovnog rada

1. Brojno stanje odgojnih grupa

Tabela 13.

Centralni objekt	ODGOJNE GRUPE U PREDŠKOLSKOJ USTANOVU																UKUPAN BROJ DJECE			BROJ UKUPAN DJECE
	JASLICE				VRTIĆ				GRUPA OPOiO				OSTALO (projekat)							
	BROJ DJECE			BROJ GRU-PA	BROJ DJECE			BROJ GRU-PA	BROJ DJECE			BROJ GRU-PA	BROJ DJECE							
	M	Ž	U		M	Ž	U		M	Ž	U		M	Ž	U	M	Ž	U		
	9	18	27	2	73	65	138	7	-	-	-	-	30	19	49	-	112	102	214	214

2. Vrste programa u predškolskoj ustanovi

2.1. Cjeloviti razvojni program

Osnove zdrave tjelesne konstitucije, temelji intelektualnog, emocionalnog i voljnog života, prva zanimanja i prve spoznaje, prve osobine moralnog lika i osnove budućeg karaktera, prve sposobnosti uočavanja, doživljavanja i ostvarivanja lijepog, prve radne navike i navike društvenog ponašanja postavljaju se već u predškolskoj dobi. O odgojnim uslovima u kojima se nalazi dijete do polaska u školu, u najvećoj mjeri ovisi čitav njegov napredak i razvoj. Predškolski odgoj je ne samo polazna nego i jedna od najvažnijih komponenti u razvoju čovjeka.

Predškolski odgoj i obrazovanje je formativni proces kojim se na uzrastima djeteta od rođenja do polaska u školu bude i aktualiziraju njegovi psihofizički potencijali, potiču i usmjeravaju pozitivne tendencije koje se izražavaju tokom razvoja i zadovoljavaju dječije potrebe kao stalan izvor dječije mogućnosti.

Predškolski odgoj i obrazovanje na području Zeničko-dobojskog kantona, pa tako i u našoj ustanovi zasnovan je na humanističkom pristupu, odgoju i obrazovanju, savremenim naučnim dostignućima i teorijama o djetetovom razvoju i pravima djeteta i obavezno uvažava stepen razvoja djeteta, specifičnosti razvojnih mogućnosti i pojedinačne potrebe djeteta.

Period predškolskog doba je od neprocjenjive važnosti u cjelokupnom životnom razvoju pojedinca. U kojoj će se mjeri dijete razvijati zavisi od više faktora kao što su nasljeđe, uslovi u kojima dijete živi i kvalitet aktivnosti u kojima je dijete okruženo. Predškolsko razdoblje djetetova života traje od navršene treće godine života do početka osnovnog obrazovanja. U ovom periodu dijete ovladava aktivnosti, usvaja veliki broj najrazličitijih informacija, razvija govor do stepena koji ga približava govoru odraslih, počinje logički razmišljati, razvija svoja čula. Za razumijevanje dječijeg psihičkog razvoja, treba prije svega imati u vidu njegov tjelesni razvoj. Proces razvoja se ne vrši stihijski i slučajno već je podložan određenim zakonitostima koje su specifične za svu djecu.

Neki od glavnih principa fizičkog razvoja djeteta polaze od toga da se razvoj dječijih sposobnosti vrši diferencijacijom općih reakcija u specifične. Pojedini dijelovi tijela se

razvijaju sopstvenim tempom i svaka faza razvoja ima svoje karakteristične crte po kojima se razlikuju od svake ranije etape.

Razvojna područja se isprepliću tako da nema jasnih granica među razvojnim fazama, za neke je teško definisati odgovarajuće nazive pošto se djeca u ovom periodu razvijaju različitim brzinom. Imajući u vidu pomenuto, ciljevi, zadaci i sadržaji predškolskog programa imaju cjelovit pristup.

U razvojno integrisanom programu objedinjena su različita razvojna područja učenja koja su sistemom učećih aktivnosti integrisani sa mrežom ishoda učenja, potencijalni sadržajima aktivnosti i igara, prema različitim uzrasnim specifičnostima.

Ovaj program bit će realizovan u osam odgojnih grupa djece uzrasta od jedne godine do polaska u školu, sa ukupno 165 djece koji pohađaju vrtić i 49 djece uključene u projekat „Povećajmo mogućnosti djeci u Kaknju za rano učenje“ (broj djece varira u toku pedagoške godine). U realizaciji programa učestvovat će četrnaest odgajateljica i dvije njegovateljice. U radu će se koristiti savremenim metodama odgoja i obrazovanja predškolske djece.

2.2. Specijalizirani program iz engleskog jezika

I u pedagoškoj 2016/2017. godini realizovat ćemo kraći specijalizirani program iz engleskog jezika na osnovu dobijene saglasnosti Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona broj: 10-38-9516-01/14. Specijalizirani program iz engleskog jezika vodit će stručno lice prema utvrđenom planu i programu 2 puta sedmično sa djecom u šestoj godini života. Ukoliko bude zainteresovanih roditelja djece mlađeg uzrasta potrudit ćemo se da i njima pružimo ovu vrstu usluge.

2.3. Interventni, kompenzacijski i rehabilitacijski program

U našoj ustanovi na pola radnog vremena zaposlen je logoped- surdoaudiolog koji provodi ovaj program. Plan rada logopeda - surdoaudiologa nalazi se na str. 22 i 23. Radi se sa djecom koja su korisnici usluga ustanove a imaju potrebu za ovim vidom pomoći.

2.4. Program jačanja roditeljskih kompetencija

Ove godine u okviru projekta „Povećajmo mogućnosti djeci u Kaknju za rano učenje“ (sa posebnim fokusom na romsku djecu) radit ćemo na jačanju roditeljskih kompetencija kroz radionice „Rastimo zajedno“.

2.5. Program za djecu pred polazak u školu

Zakonom o predškolskom odgoju i obrazovanju ZDK (Sl. novine ZDK broj 7/10) regulisano je da će se program obaveznog predškolskog odgoja i obrazovanja realizovati u ovoj radnoj (školskoj) godini. U školskoj 2012/2013. godini je prvi put realizovan ovaj program. JU za predškolski odgoj i obrazovanje “Mladost” je organizovala rad u 12 grupa na teritoriji općine Kakanj sa ukupno 205 djece. Tadašnja direktorica je bila koordinator Programa kao i indirektni koordinator za grupe koje su bile smještene u osnovnim školama. Dok je u školskoj 2013/2014. godini Programom obaveznog predškolskog odgoja i obrazovanja obuhvaćeno 209 djece sa područja cijele općine koji su bili raspoređeni u 9 grupa. Program je realizovan u dva navrata. Prvi dio organizovan je od novembra 2013.

godine do aprila 2014.godine. Projekat je bio finansiran od strane UNICEF-a. Drugi dio realizovan je od mjeseca marta do polovine juna 2014. godine. U 2015. godini POPOiO je bilo obuhvaćeno 306 djece koji su bili raspoređeni u 19 grupa. Angažovane su nastavnice i profesorice predškolskog odgoja i obrazovanja koje su bile na evidenciji Zavoda za zapošljavanje u Kaknju. Program se radi većeg broja djece odvijao u dva ciklusa. Ovaj program finansira Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona. U 2016. godini sa realizacijom POPOiO krenulo se sa zakašnjenjem jer smo prema instrukcijama Ministarstva realizatore trebali angažovati na Ugovor o radu a samim tim morali smo raspisati konkurs za prijem istih. U programu je bilo obuhvaćeno 198 djece raspoređenih u 12 grupa. U 2016. godini naša ustanova bila je zadužena za realizaciju Programa sa djecom koja pripadaju školskim područjima „Hamdije Kreševljaković“ Kakanj, „15 april“ Doboje i „Ahmed Muratbegović“ Donji Kakanj.

V Planiranje i programiranje odgojno - obrazovnog rada

1. Planiranje i programiranje odgojno - obrazovnih aktivnosti u odgojnim grupama

Planiranje odgojno - obrazovnog rada se vrši na godišnjem, mjesečnom, sedmičnom i dnevnom nivou, za svaku odgojnu grupu posebno.

Planiranje je integrirano i evidentira se u radnim knjigama - dnevnicima rada za svaku odgojnu grupu posebno. Sastavni dio dnevnika je sveska za dnevno planiranje odgojno-obrazovnog rada i evidentiranje realizacije OOR.

Pregled mjesečnih tema za pedagošku 2016/2017. godinu:

Septembar:

„Sve o meni, sve o nama“

Oktobar:

„Put oko svijeta (projekat)“

Novembar:

„Put oko svijeta (projekat)“

Decembar:

„Radujemo se i proslavljamo“

Januar:

„Zima nam priča“

Februar:

„Volimo i pružamo ljubav“

Mart:

„Kako upoznajem svijet“

April:

„Slike moga grada“

Maj:

„Otkrivamo, saznajemo, stvaramo“

„Od vrtića do škole“ (starije grupe)

Juni:

„Igre bez granica“

Juli:

„Ljetne čarolije“

August:

„Ispuni mi želju“

**Prikaz mjesečne teme za septembar
sa podtemama i dnevnim temama u mladoj vrtičkoj grupi**

MJESEC: SEPTEMBAR

MJESEČNA TEMA: „Sve o meni“

PODTEMA: „Upoznajmo se da nam bude ljepše“

- „ Ja sam...“ (ime, prezime, spol)
- „Moje odgajateljice su...“
- „Mi smo mlađa grupa“
- „Jutarnji razgovor“
- „Nakon igre pospremamo sobu“

PODTEMA: „Zajedno u našoj sobi“

- Bajram – neradni dan
- „Moj znak je...“
- -„Znak moje grupe je ...“
- „Koliko smo porasli“ (mjerjenje visine)
- „Koliko smo porasli“ (mjerjenje težine)

PODTEMA: „Radne navike“

- „Pravila naše sobe“
- „Raspored igara u našoj grupi“
- „Ostavljamo stvari na svoje mjesto“
- „Maca papučarica“ (obrada priče)
- „Napravimo vozić“

PODTEMA: „Higijenske navike“

- „Pravilno pranje ruku“
- „Čisto dijete“ (recitacija)
- „Učimo koristiti toalet“ (za dječake i djevojčice)
- „Vježbe u sali“
- „Idemo u šetnju“ (krećemo se u voziću)

2. Planiranje inovacije

U pedagoškoj 2016/2017. godini planirali smo realizovati projekat „Put oko svijeta“ iz razloga što se prošlogodišnji projekat „Bajka“ pokazao uspješnim. Kao inovaciju u 2016/2017. godini planirali smo raditi na jačanju saradnje sa roditeljima. Saradnja je jako važna za naš rad i mi ćemo je pokušati ove godine unaprijediti i staviti akcenat na saradnju sa očevima. Saradnju smo planirali jačati kroz radionice. Planirano je da se u toku godine realizuju od 2 do 4 radionice sa roditeljima. Tema prve radionice je „Priprema zimnice za zimske dane“. Planirano je da se ova radionica realizuje u poslijepodnevnim satima nakon radnog vremena vrtića a roditelji bi dali svoj doprinos u nabavci i pripremi zimnice za sve mališane. Druga radionica je „Put oko svijeta“ gdje bi roditelji pratili ono šta njihova djeca rade u vrtiću ali isto tako učestvovali u realizaciji planiranih sadržaja. Treća radionica je planirana u mjesecu decembru gdje bi roditelji uzeli učešće u izradi novogodišnjih ukrasa i dekoracija. Četvrta radionica je kolektivna radionica za sve očeve. Na toj radionici pravili bismo čestitke za mame povodom 8. marta. Poslije svake radionice napravila bi se izložba i pripremili panoi na kojima bi se prezentiralo ono što je rađeno na radionicama.

3. Plan rada direktora predškolske ustanove

Tabela 13 a.

Poslovi i radni zadaci	Broj sati
1. Koncipiranje i izrada programa rada vrtića i organizovanje odgojno-obrazovnog rada: -planiranje, praćenje i analiziranje odgojno-obrazovnog rada u predškolskoj ustanovi, -programiranje rada predškolske ustanove, -izrada godišnjeg i mjesečnih planova rada,	8
2.Studijsko-analitički zadaci na unapređivanju odgojno-obrazovnog rada: -uvođenje savremenih oblika i metoda rada, -izrada analiza i izvještaja,	2
4. Planiranje, pripremanje i vođenje sjednica stručnih tijela ustanove: -vođenje sjednica Stručnog vijeća, -praćenje rada Stručnog aktiva,	1
5. Planiranje rada stručnog, kolektivnog i individualnog usavršavanja -planiranje i organizovanje seminara, -prisustvovanje oglednim aktivnostima koje izvode odgajateljice, -analiza oglednih aktivnosti, -rad sa pripravnicima, -predavanja za roditelje, -rad na projektima iz oblasti odgoja i obrazovanja,	1
6. Praćenje realizacije programa i podnošenje izvještaja: -praćenje realizacije cjelovitog razvojnog programa, -praćenje realizacije programa obaveznog predškolskog odgoja i obrazovanja, -podnošenje izvještaja o realizaciji programa,	2
6. Pedagoško-instruktivni rad, predavanja, uvođenje inovacija, stručni rad sa pripravnicima, pripreme za rad: -organizovanje rada odgajatelja koji realizuju program obaveznog odgoja i obrazovanja, -organizovanje oglednih aktivnosti za pripravnike,	8

7. Permanentna stručna saradnja unutar kolektiva: -prisustvovanje redovnim aktivnostima odgojnih grupa, -prisustvovanje priredbama i svečanostima, -organizovanje radionica za radnike, -realizovanje stručne teme na Stručnom vijeću,	2
8. Saradnja sa roditeljima i planiranje roditeljskih sastanaka i Vijeća roditelja: -organizovanje općih roditeljskih sastanaka, -organizovanje sjednica Vijeća roditelja,	1
9. Stručno usavršavanje: -prisustvovanje seminarima u organizaciji Udruženje predškolskih radnika FBiH, -učesće na Međunarodnoj konferenciji o predškolskom obrazovanju, -održavanje ogledne aktivnosti, -realizacija teme na Stručnom vijeću,	1
10. Vođenje pedagoške dokumentacije i evidencije o radu ustanove i ostvarenju programa rada,	2
11. Učestvovanje u radu organa upravljanja,	5
12. Zastupanje i predstavljanje ustanove,	2
13. Rad na materijalno-finansijskim poslovima ustanove,	2
14. Organizacija rada stručne, tehničke i službe zaštite,	1
15. Saradnja sa stručnim institucijama i društvenom sredinom,	1
16. Planiranje izleta i posjeta kulturno-umjetničkim institucijama,	1
17. Ostali-neplanirani poslovi	
Ukupno:	40

4. Plan rada stručnih saradnika

4.1. Plan rada pedagoga -psihologa

Tabela 13 b.

Poslovi i radni zadaci	Broj sati
1. Konceptijsko – programski zadaci: -poslovi planiranja, praćenja i analiziranja odgojno - obrazovnog rada u predškolskoj ustanovi, - učesće u programiranju rada predškolske ustanove, - učesće u izradi Godišnjeg plana i programa predškolske ustanove i izvještaja o realizaciji GPP-a, -izrada godišnjeg programa rada i operativnih mjesečnih planova i programa kao i izvještaja o realizaciji istog;	1
2. Rad na uvođenju inovacija, analitičko – istraživački rad u oblasti predškolskog odgoja, prezentiranje rezultata na stručnim organima,	6
3. saradnja i pedagoško savjetodavni rad sa djecom i roditeljima (poseban osvrt na djecu sa nepotpunih porodica i djecu različitim oblicima neprihvatljivog ponašanja), rad na uspješnoj integraciji djece sa problemima u ponašanju,	6
4. stručno usavršavanje (individualno stručno usavršavanje, prisustvovanje seminarima, rad u stručnim organima, realizovanje i	3

organizovanje radionica i predavanja za roditelje),	
5. Saradnja s direktorom, saradnja sa lokalnom zajednicom, saradnja sa institucijama,	1
6. Vođenje pedagoške dokumentacije, vođenje pedagoških kartona za djecu koja imaju poteškoće u učenju i učešću, pomoć u izradi prilagođenih programa za djecu koja imaju poteškoće,	3
-ostali poslovi	
Ukupno:	20

4.2. Plan rada logopeda - surdoaudiologa

Tabela 13 c.

Poslovi i radni zadaci	Broj sati
1. Izrada radnog godišnjeg plana i programa rada,	1
2. Neposredni odgojno-obrazovni rad sa djecom sa govorno-jezičkim smetnjama i smetnjama sluha: - rad na otkrivanju, evidentiranju i dijagnosticiranju djece sa govorno- jezičkim smetnjama i smetnjama sluha, - vođenje logopedске i surdoaudiološke anamneze, - izrada didaktičkog materijala i njihova upotreba, - utvrđivanje najprimjerenije metode za svako dijete sa govorno-jezičkim smetnjama i smetnjama sluha, - planiranje i programiranje rada sa djecom sa govorno-jezičkim smetnjama i smetnjama sluha (individualni oblik rada, rad u paru i grupni oblik rada),	9
3. Pripremanje za neposredni odgojno – obrazovni rad sa djecom sa poteškoćama u razvoju, saradnja sa roditeljima s ciljem pružanja pomoći i savjeta za stvaranje što kvalitetnijeg porodičnog okruženja,	2
4. Saradnja sa roditeljima s ciljem pružanja pomoći i savjeta za stvaranje što kvalitetnijeg porodičnog okruženja,	2
4. Pružanje stručne pomoći odgajateljicama i njegovateljicama,	2
5. Saradnja sa zdravstvenom i socijalnom službom s ciljem prevencije razvojnih poremećaja kod djece (upućivanje djece na dalje specijalističke preglede, upoznavanje sa medicinskom dokumentacijom),	1
6. Stručno usavršavanje,	1,5
7. Vođenje logopedске i surdoaudiološke dokumentacije (za djecu sa artikulacijsko -fonološkim poremećajima, djecu sa poremećajima fluentnosti govora (mucanje, brzopletost, patološki spor govor), djece sa posebnim jezičkim teškoćama kao predznacima za disleksiju, disgrafiju i diskalkuliju, djece sa nedovoljnom govorno-jezičkom razvijenošću, poremećajima govora i jezika kod djece sniženih intelektualnih sposobnosti, poremećajima pažnje i hiperaktivnošću, hipernazalošću i hiponazalnošću usljed rascjepa usne i nepca, djece sa poremećajima glasa predškolskog uzrasta, autizmom, gluhim i nagluhim osobama, osobama sa ugrađenim kohlearnim inplantom i sl.).	1,5
Ukupno:	20

5. Plan rada Stručnog vijeća

Tabela 14

R. br.	Sadržaj rada Stručnog vijeća	Vrijeme realizacije
1.	<ul style="list-style-type: none"> • Razmatranje prijedloga GPR, • Priprema općeg i grupnih roditeljskih sastanaka, • Pripreme za Dječiju nedjelju (od 03.10. 2016. godine do 07.10.2016. godine), • Pripreme za realizovanje projekta „Put oko svijeta“, • Ukrašavanje i dekoracija radnih soba i zajedničkih prostorija, • Razno. 	septembar
2.	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacija i realizacija jesenje svečanosti i Dana državnosti BiH, • Analiza održanih oglednih aktivnosti (Mušija Hatidža i Gadžun Šemsa), • Redovne aktivnosti (posjeta direktorice), • Realizovanje teme za stručno usavršavanje (Helmina Murtić „Individualno stručno usavršavanje odgajatelja“), • Razno. 	oktobar
3.	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza održanih oglednih aktivnosti (Pirić Adisa i Šehić Munevera), • Analiza svečanosti povodom Dana državnosti BiH i projekta „Put oko svijeta“, • Organizacija svečanosti povodom Dana rudara i Dana dječije radosti, • Organizacija grupnih roditeljskih sastanaka, • Realizacija teme za stručno usavršavanje (Mušija Hatidža „Komunikacija odgajatelj – dijete - roditelj“), • Razno. 	novembar
4.	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza održanih svečanosti u decembru, • Analiza roditeljskih sastanaka, • Organizacija Dana dječije radosti, • Organizacija rada u januaru (zimski raspust), • Analiza održanih oglednih aktivnosti (Alagić Admira i Muratović Naida), • Realizacija teme za stručno usavršavanje (Omić Senka „Kako podsticati i razvijati dječije muzičke sposobnosti“), • Razno. 	decembar
5.	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza zimske svečanosti, • Analiza održanih oglednih aktivnosti (Trako Sabina, Neimarlija Alma i Murtić Helmina), • Organizacija svečanosti povodom Dana žena, • Realizacija teme za stručno usavršavanje (Pirić 	februar

	<p>Adisa „Dječiji crtež kao psihoterapeutsko sredstvo“),</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organizacija općeg i grupnih roditeljskih sastanaka, • Razno. 	
6.	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza održanih oglednih aktivnosti (Alajbegović Ilhana, Ravlija Marcela, Šehić Senada), • Realizacija teme za stručno usavršavanje (Hasagić Aida „Uticaj rane procjene i podrške na funkcionisanje djeteta i porodice“), • Analiza održanih svečanosti povod Dana žena, • Analiza roditeljskih sastanaka, • Organizacija i realizacija proljetne svečanosti, • Razno. 	mart
7.	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza održane proljetne svečanosti, • Analiza održanih oglednih aktivnosti (Hrusto Mirheta, Nezirovac Selma, Omić Senka), • Realizacija teme za stručno usavršavanje (Šehić Munevera „Inkluzija u predškolskom odgoju i obrazovanju“), • Organizacija obilježavanja Dana ustanove i ispraćaja djece starijih grupa, • Planiranje i realizovanje posjeta u maju, • Razno. 	april
8.	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza realizacije programa saradnje sa roditeljima, • Analiza realizacije programa saradnje sa društvenom zajednicom, • Analiza realizacije plana stručnog usavršavanja, • Analiza održanih svečanosti i posjeta, • Realizacija teme za stručno usavršavanje (Sabina Trako „Kreativnost djece i odgajatelja“), • Raspored godišnjih odmora, • Plan rada ustanove za vrijeme ljetnog raspusta, • Razno. 	maj
9.	<ul style="list-style-type: none"> • Razmatranje izvještaja o radu za 2016/2017 godinu, • Plan rada za 2017/2018. godinu, • Formiranje odgojnih grupa, • Razno. 	august

6. Plan rada Stručnih aktiva

Tabela 14 a.

R.br.	Sadržaj rada Stručnih aktiva	Vrijeme realizacije
1.	Planiranje odgojno-obrazovnog rada za septembar, Realizacija teme za stručno usavršavanje (Neimarlija Alma „Šta se u vrtiću radi“), Usklađivanje broja djece u grupama.	septembar
2.	Analiza rada za predhodni mjesec, Planiranje rada za oktobar, Realizacija teme za stručno usavršavanje (Husić Nermina „Igre za razvoj sluha kod djece predškolskog uzrasta“),	oktobar
3.	Analiza rada za predhodni mjesec, Planiranje rada za novembar, Realizacija teme za stručno usavršavanje (Selma Nezirovac „Aktivnosti po dječijem slobodnom izboru“; Hrusto Mirheta „Vrijeme prilagodbe“),	novembar
4.	Analiza rada za predhodni mjesec, Planiranje rada za decembar, Učešće u programima, Realizacija tema za stručno usavršavanje (Šehić Senada „Roditeljstvo se može učiti“),	decembar
5.	Analiza rada za predhodni mjesec, Planiranje rada za februar, Pripreme za proslavu 8. marta, Realizacija teme za stručno usavršavanje (Muratović Naida „Kako prepoznati darovito dijete“; Marcela Ravlija „Istraživačke aktivnosti u predškolskom uzrastu“).	februar
6.	Analiza rada za predhodni mjesec, Planiranje rada za mart, Učešće u proslavama, Realizacija teme za stručno usavršavanje (Alagić Admira „Strahovi kod djece predškolskog uzrasta“; Mehanović Vildana „Kako rođenje djeteta u porodici utiče na emocije i ponašanje djeteta u vrtiću“).	mart
7.	Analiza rada za predhodni mjesec, Planiranje rada za april, Učešće u proslavama majskih praznika, Realizacija teme za stručno usavršavanje (Šemsa Gadžun „Kako pripremiti dijete za školu“),	april
8.	Analiza rada za predhodni mjesec, Planiranje rada za maj, Realizacija teme za stručno usavršavanje (Alajbegović Ilhana „Priroda i dinamika nasilja“).	maj

Na Stručnom vijeću ustanove, u mjesecu septembru su formirani aktivni. Stručnih aktiva ima 4: aktiv jasličkih grupa, aktiv mlađih grupa, aktiv srednjih grupa i aktiv starijih grupa. Voditelj aktiva jasličkih grupa je njegovateljica Senada Šehić, voditelj aktiva mlađih

grupa je odgajateljica Alma Neimarlija, voditelj aktiva srednjih grupa je odgajateljica Munevera Šehić i voditelj aktiva starijih grupa je odgajateljica Adisa Pirić.

6.1. Prikaz održavanja oglednih aktivnosti

Tabela 15

R.br .	Odgajateljica - njegovateljica	Termin za oglednu aktivnost						Odgojna grupa
		X	XI	XII	II	III	IV	
1.	Mušija Hatidža	x						Starija vrtićka
2.	Gadžun Šemsa	x						Starija vrtićka
3.	Pirić Adisa		x					Starija vrtićka
4.	Šehić Munevera		x					Srednja vrtićka
5.	Alagić Admira			x				Starija vrtićka
6.	Muratović Naida			x				Srednja vrtićka
7.	Trako Sabina				x			Srednja vrtićka
8.	Neimarlija Alma				x			Mješovita vrtićka
9.	Murtić Helmina (direktor)				x			
10.	Alajbegović Ilhana					x		Srednja vrtićka
11.	Ravlija Marcela					x		Mlađa vrtićka
12.	Šehić Senada					x		Starija jaslička
13.	Hrusto Mirheta						x	Mješovita vrtićka
14.	Nezirovac Selma						x	Starija jaslička
15.	Omić Senka						x	Mlađa vrtićka

Napomena: njegovateljice u grupi od 1-2. godine nisu u obavezi održati oglednu aktivnost.

7. Plan rada Vijeća roditelja

Tabela 15 a.

Mjesec	Sadržaj rada
X	Konstituisanje Vijeća roditelja, Izbor rukovodstva i usvajanje Poslovnika o radu, Usvajanje programa rada Vijeća za 2016/17. godinu.
XII	Učešće roditelja u obilježavanju praznika: -Dana rudara, -Dana dječije radosti.
III	Učešće roditelja u finansiranju djelatnosti predškolskog odgoja i obrazovanja (učesće roditelja u finansiranju predškolske ustanove), Učešće roditelja u obilježavanju 8. marta .
V	Učešće roditelja u organizaciji izleta i ekskurzije za djecu, Učešće roditelja u ispraćaju djece u školu (Dan ustanove), Analiza rada Vijeća roditelja.

Ispred svake jasličke i vrtićke grupe, na grupnim sastancima u septembru mjesecu odabran je po jedan roditelj. Vijeće roditelja naše ustanove broji 8 članova.

8. Plan izleta, posjeta, radionica i slično

Tabela 15 b.

Vrsta posjete	Odgojne grupe			Vrijeme	Broj posjeta
	Mlađa i mješovita vrt.	Srednje vrt.	Starije vrt.		
Upoznavanje saobraćaja	1	2	2	X-V	5
Praćenje promjena u prirodi	2	2	2	IX-V	10
Posjeta drugim grupama	1	2	2	IX-V	12
Posjeta pošti			2	X-V	1
Posjeta policiji	1	2		X-V	1
Posjeta vatrogascima			2	X-V	1
Posjeta stomatologu			2	X-V	2
Posjeta biblioteci			2	X-V	2
Posjeta školama			2	X-V	2
Posjeta Domu kulture			2	X-V	1
Posjeta muzeju		2	2	X-V	2
Posjeta Kraljevoj Sutjesci			2	X-V	1
Poludnevni izleti	1	2	2	X-V	5

9. Planiranje smjena, raspored radnog vremena za cjelokupno osoblje i dežurstva

Tabela 15c.

R.br.	Radno osoblje	Raspored u grupi	Prva smjena	Druga smjena
1.	Njegovateljice	Jasličke grupe	6,00-13,00	10,30-16,30
2.	Odgajateljice	Vrtičke grupe	6,00-12,30	10,30-16,30
3.	Direktor		7,00-15,30	
4.	Pedagog - psiholog, soc.pedagog		7,00-15,30	
5.	Logoped - surdoaudiolog		7,00-15,30	
6.	Administrativni radnici		7,00-15,30	
7.	Kuharica i pomoćna kuharica		6,00-14,30	
8.	Servirka		6,00-14,30	
9.	Spremačica		8,30-17,00	
10.	Kućni majstor		7,00-15,30	10,00-18,30

Dežurstva se planiraju u skladu sa potrebama Ustanove i određuju se dežurne odgajateljice i njegovateljice.

Odluka Upravnog odbora da se produži radno vrijeme ustanove stupila je na snagu u mjesecu maju 2013. godine. U skladu s tim organizovana je dežura i raspored odgajateljica i njegovateljica koje rade u tom periodu. Evidencija o dežurnim odgajateljicama, njegovateljicama i djeci koja borave vodi se u svesci za dežuru.

10. Plan i program stručnog usavršavanja odgajateljica, njegovateljica, stručnih saradnika i rukovodnog osoblja

Individualno stručno usavršavanje će se organizovati kroz sljedeće oblike:

- Stalno praćenje stručnih listova „Didaktički putokazi“, „Naša škola“, „Prvi koraci“,
- Obavezne konsultacije i međusobnu razmjenu mišljenja i iskustava,
- Izvođenje oglednih aktivnosti sa inovacijama u radu,
- Konsultacije sa direktorom, stručnim saradnicima i stručnim nadzornicima.

Tabela 15d

	Ime i prezime	Teme za stručno usavršavanje	Vrijeme realizacije	Mjesto realizacije
1.	Neimarlija Alma (odgajateljica)	„Šta se u vrtiću radi“	Septembar	Stručni aktiv
2.	Murtić Helmina (odgajateljica)	„Individualno stručno usavršavanje odgajatelja“	Oktobar	Stručno vijeće
3.	Husić Nermina (med. sestra)	„Igre za razvoj sluha kod djece predškolskog uzrasta“	Oktobar	Stručni aktiv
4.	Mušija Hatidža (odgajateljica)	„Komunikacija odgajatelj – dijete - roditelj“	Novembar	Stručno vijeće
5.	Selma Nezirovac (odgajateljica u jaslicama)	„Aktivnosti po dječijem slobodnom izboru“	Novembar	Stručni aktiv
6.	Hrusto Mirheta (odgajateljica)	„Vrijeme prilagodbe“	Novembar	Stručni aktiv
7.	Omić Senka (odgajateljica)	„Kako potsticati i razvijati dječije muzičke sposobnosti“	Decembar	Stručno vijeće
8.	Šehić Senada (med. sestra)	„Roditeljstvo se može učiti“	Decembar	Stručni aktiv
9.	Pirić Adisa (odgajateljica)	„Dječiji crtež kao psihoterapeutsko sredstvo“	Februar	Stručno vijeće
10.	Muratović Naida (odgajateljica)	„Kako prepoznati darovito dijete“	Februar	Stručni aktiv
11.	Marcela Ravlija (odgajateljica)	„Istraživačke aktivnosti u predškolskom uzrastu“	Februar	Stručno aktiv
12.	Hasagić Aida (logoped-surdoaudiolog)	„Uticaj rane procjene i podrške na funkcionisanje djeteta i porodice“	Mart	Stručni vijeće
13.	Alagić Admira (odgajateljica)	„Strahovi kod djece predškolskog uzrasta“	Mart	Stručno aktiv
14.	Mehanović Vildana (odgajateljica u jaslicama)	„Kako rođenje djeteta u porodici utiče na emocije i ponašanje djeteta u vrtiću“	Mart	Stručni aktiv
15.	Šehić Munevera (odgajateljica)	„Inkluzija u predškolskom odgoju i obrazovanju“	April	Stručno vijeće
16.	Šemsa Gadžun (odgajateljica)	„Kako pripremiti dijete za školu“	April	Stručni aktiv
17.	Trako Sabina (odgajateljica)	„Kreativnost djece i odgajatelja“	Maj	Stručno vijeće
18.	Alajbegović Ilhana (odgajateljica)	„Priroda i dinamika nasilja“	Maj	Stručni aktiv

Kolektivno stručno usavršavanje će se odvijati kroz:

- Prisustvovanje oglednim aktivnostima odgajateljica,
- Učešća u radu stručnih organa,
- Učešće u savjetovanjima, seminarima, konferencijama, kursovima, naučnim ekskurzijama, studijskim putovanjima i sl.

Također, planirano je stručno usavršavanje za osoblje koje je angažovano za realizaciju projekta „Povećajmo mogućnosti djeci u Kaknju za rano učenje“.

	Ime i prezime	Teme za stručno usavršavanje	Vrijeme realizacije	Mjesto realizacije
1.	Nihada Talović (asistentica na projektu)	„Period adaptacije prilikom polaska u vrtić“	Septembar	Stručni aktiv
2.	Elma Smolo (odgajateljica na projektu)	„Djeca i stres“	Oktobar	Stručni aktiv
3.	Biljana Simikić (asistentica na projektu)	„Medijacijom do integracije romske djece u sistem predškolskog obrazovanja“	Novembar	Stručni aktiv
4.	Indira Buza (odgajateljica na projektu)	„Saradnja sa roditeljima“	Decembar	Stručni aktiv

R.br	Odgajateljica	Termin za oglednu aktivnost						Odgojna grupa
		X	XI	XII	II	III	IV	
1.	Indira Buza	x						Grupa I
2.	Elma Smolo		x					Grupa II
3.	Nihada Talović			x				Grupa I

VI Njega i briga za tjelesni rast i zdravlje djece

1. Sigurnosno – zaštitni i preventivni programi

1.1. Vrtić kao zajednica koja uči

U adaptacionom periodu roditeljima, naročito roditeljima djece jasličkog uzrasta treba omogućiti da djecu dovode i odvođe mimo utvrđenog rasporeda aktivnosti i odmora. Njegovateljice imaju ovlaštenja da se sa svakim roditeljem individualno dogovore o terminima dovođenja i odvođenja djece, dužini boravka i dr.

U ovom periodu, osim ovih pogodnosti, u dogovoru sa roditeljima ishranu djece treba prilagoditi ranije stečenim navikama u ishrani, vremenu uzimanja obroka, sadržaju, kvantitetu i kvalitetu hrane. Takođe treba poštovati individualne potrebe djece, ranije stečene navike, kao što su emocionalna vezanost djece za određenu igračku, predmet i sl.

Od prvih dana boravka djece u predškolskoj ustanovi suzbijati pojave agresivnog ponašanja i razvijati kod djece oblike međusobnog poštovanja, razumijevanja, tolerancije i altruizma.

1.2. Učenje životnih (socijalnih) vještina

Njegovateljice i odgajateljice će, kao i do sada, primjereno djelovati na razumijevanju emocionalnih stanja djece naročito kod djece koja dolaze rano i ponekad zbog nenaspavanosti pokazuju nervozna ponašanja, plačljivost, nervozu i neraspoloženje.

Posebnu pažnju posvetiti izražavanju emocija nelagode (bijes, srdžba, ljutnja) i usmjeravati djecu da te emocije ispoljavaju na pedagoški prihvatljive načine i samim tih razvijaju samokontrolu.

U međusobnim odnosima kod odraslih i kod djece ponekad dolazi do nedovoljnog razumijevanja i neprimjerenih reakcija pa je zbog toga neophodno razvijati vještinu nenasilnog rješavanja konfliktnih situacija.

Razvijati kod djece osjećaj pripadanja grupi te unutar te grupe razvijati drugarstvo, osjećaj, empatije, učiti ih da dijele sa drugima, da čekaju svoj red... Kroz sve zajedničke aktivnosti grupe razvijati poštovanje i samopoštovanje djece.

1.3. Diskretni personalni zaštitni postupci

Prilikom upisa djeteta roditelji prilažu ljekarsko uvjerenje ljekara pedijatra kao dokaz da je dijete psihički i fizički zdravo i sposobno za boravak u predškolskoj ustanovi. Na obrascu zahtjeva za prijem djeteta roditelji dostavljaju osnovne podatke o djetetu i o sebi. U međusobnim kontaktima koji slijede roditelji saznaju više podataka o njegovateljicama-odgojiteljicama koje rade sa djecom, a one saznaju više podataka o porodici djeteta, njegovom socijalnom porodičnom statusu. Podaci do kojih njegovateljice-odgojiteljice dođu trebaju imati status povjerljivih podataka.

Poštovati želje roditelja, koji iz opravdanih razloga, imaju određene zahtjeve vezane za njihovu djecu.

Proces socijalizacije kod djece je različit, što ovisi o sposobnosti djece da prihvataju novu sredinu i nove - nepoznate osobe i da se navikavaju na život u kolektivu. Proces socijalizacije kod djece je različit u pogledu trajanja. Dok se neka djeca vrlo lako adaptiraju, kod neke djece taj proces traje dugo, po nekoliko mjeseci pa i cijelu godinu. Djeci koja imaju problema sa socijalizacijom i njihovim roditeljima treba pomoći.

Djeci koja imaju status djece sa posebnim potrebama treba u procesu socijalizacije pružiti znatno više pažnje ali isto tako i djecu u grupi učiti da prihvataju i uvažavaju potrebe djece sa problemima u učenju i učešću.

1.4. Odgojna grupa kao mjesto sigurnosti odrastanja djece

Donoseći odluku da upišu dijete u predškolsku ustanovu, roditelji pored ostalih razloga navode kao jedan od razloga i sigurnost djece. Pod pojmom sigurnosti djece roditelji podrazumijevaju ne samo fizičku zaštitu djece nego i sigurnost pravilnog psiho-fizičkog razvoja s obzirom da djecu povjeravaju osobama koje su obrazovane i educirane za poslove odgoja i obrazovanja djece predškolske dobi.

Osim stručnih i educiranih osoba, predškolska ustanova djeci obezbjeđuje boravak u čistim prostorijama opremljenim odgovarajućom opremom, sredstvima i igračkama.

Također, prilikom rada u vrtiću odgajateljice i njegovateljice uče djecu samozaštiti i zaštititi druge djece razvijajući kod djece niz pozitivnih osobina koje su cijenjene u društvu.

2. Saradnja sa roditeljima

2.1. Uspješna saradnja sa roditeljima

Prilikom upisa djeteta svaki roditelj u pismenoj formi preuzme obavezu saradnje sa predškolskom ustanovom sa ciljem praćenja psihofizičkog razvoja djeteta, čime praktično počinje proces uspješne saradnje. Osim ovog oblika saradnje, roditelji se svakodnevno dva puta viđaju sa njegovateljicama - odgajateljicama i u tim susretima razmjenjuju informacije. U toku godine roditelji prisustvuju na dva grupna i na dva opća roditeljska sastanka na kojima dobiju informacije o radu grupe i ustanove kao cjeline. O individualnim kontaktima i roditeljskim sastancima vodi se odgovarajuća evidencija. Po potrebi, provode se ankete kao način ispitivanja mišljenja roditelja o određenim problemima.

Na grupnim roditeljskim sastancima, roditelji imaju mogućnosti da saslušaju pedagoško-psihološke teme iz programa edukacije roditelja, a putem postavljenih panoa sa informacijama informišu se o radu odgojne grupe. Svaka odgojna grupa na svom panou izlaže dječije likovne radove koji su svakodnevno dostupni roditeljima.

Prilikom realizovanja tema, svaki mjesec na oglasnoj ploči se izloži „Pismo za roditelje“, da bi roditelji imali uvid u ono što se radi svaki mjesec ali i da iznađu način da rad vrtića unaprijede svojim idejama i djelovanjem. Također, svaki roditelj može prisustvovati aktivnosti grupe koju pohađa njegovo dijete uz prethodnu najavu.

2.2. Posebno obrazovanje (edukacija) djece i roditelja

U nekim ranije donesenim aktima spominjana je mogućnost izrade posebnih programa za rad sa posebno nadarenom djecom i sa djecom sa posebnim potrebama. Dok programi za rad sa nadarenom, talentovanom djecom nisu donoseni zbog nejasno postavljenih granica koja i kakva djeca spadaju u ovu grupu, programi za rad sa djecom koja zaostaju u razvoju nisu donoseni zbog nedostatka iskustva i stručnjaka koji bi pružili adekvatnu pomoć odgajateljicama (defektolozi, logopedi, i dr.).

Danas je situacija bitno drugačija. U Zenici se nalazi specijalizovana ustanova Centar za ranu prevenciju, čiji nam stručnjaci stoje na raspolaganju. U ovoj ustanovi je zaposlen

logoped - surdoaudiolog koji uspješno opservira, otkriva, dijagnosticira i uključuje u rad djecu sa različitim teškoćama u govoru i jeziku te radi na otklanjanju i ublažavanju istih. Tokom rada kod djece razvijati samopouzdanje, vjerovanje u vlastite sposobnosti i znanje. Poželjno bi bilo da roditelji uzmu učešća u radu ove ustanove. Međutim zbog zauzetosti roditelja tokom radnog vremena ustanove, to nije moguće često organizovati.

2.3 Mjere sekundarne prevencije (djeca i roditelji)

Prema saznanjima sa kojima raspolažemo, među roditeljima nema ovisnika, a pouzdano znamo da među radnicima ove ustanove nema ovisnika. Ukoliko u narednom periodu dođemo do saznanja da je neko od roditelja postao ovisnik, u interesu zaštite djece i porodice, tražit ćemo pomoć nadležnih institucija.

3. Posebni programi

3.1. Posebni programi odgojno-obrazovnog rada sa djecom

Na kraju školske godine, u vrijeme đачkih ekskurzija prošle godine organizovali smo jednodnevni izlet za djecu i roditelje starijih uzrasnih grupa u Zenicu prilikom koje su se djeca družila, posjetila sportske terene na Kamberović polju i pogledala animirani film u Multiplex kinu. U dogovoru i saradnji sa roditeljima organizovat ćemo to i na kraju ove školske godine.

Prilikom obilježavanja „Kakanjskih dana 2016.“, djeca starijih i srednjih odgojnih grupa su podržala program ove manifestacije. Pretpostavljamo da će nam organizator ove manifestacije i ove godine ponuditi učešće, što ćemo prihvatiti.

Djeca iz svih odgojnih grupa su prošle (pedagoške) godine učestvovala u ekološkom pokretu povodom obilježavanja Dana planete Zemlje sadnjom cvijeća, šetnjama i upozorenjem odraslim da čuvaju okoliš.

I ove godine planiramo realizovati ovakve i slične aktivnosti i razvijati ekološku svijest kod djece predškolskog uzrasta.

3.2. Edukacija odgajateljica, njegovateljica, stručnih saradnika, direktora, vrednovanja (evaluacija) preventivnih programa

Individualno permanentno stručno usavršavanje odgajateljica, njegovateljica i stručnih saradnika će se provoditi kroz:

- ogledne aktivnosti,
- realizacije stručnih tema,
- praćenje stručne literature: „Naša škola“, „Didaktički putokazi“, „Prvi koraci“ i dr.,
- obavezne konsultacije, razmjenu mišljenja, stavova i iskustava,
- konsultacije sa direktorom, pedagogom – psihologom, logopedom - surdoaudiologom i pedagoškim nadzornikom.

Kolektivno stručno usavršavanje ćemo organizovati kroz učešće u seminarima koje će organizovati Društvo predškolskih radnika FBiH, Udruženje predškolskih radnika balkanskih država, druga udruženja, Pedagoški zavodi i dr.

3.3. Program rada logopeda - surdoaudiologa za djecu predškolskog i školskog uzrasta koja nisu korisnici usluga JU za predškolski odgoj i obrazovanje „Mladost“

U protekloj 2015/2016. godini, u cilju zadovoljavanja potreba lokalne zajednice naša ustanova je na osnovu saglasnosti Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona broj: 10-38-9516-01/14 organizovala logopedске tretmane za djecu koja nisu korisnici usluga ustanove. Ova usluga se naplaćivala. Sa djecom je radio logoped - surdoaudiolog prema prilagođenom planu i programu za svako dijete. I u ovoj pedagoškoj godini nastojat ćemo zadovoljiti potrebe roditelja te realizovati ovaj program.

3.4 Projekat „Povećajmo mogućnosti djeci u Kaknju za rano učenje“

Na ovom projektu radi udruženje Kali Sara u partnerstvu sa UNICEF-om čiji je cilj povećanje obuhvata djece od 3 do 5 godina predškolskim programima sa akcentom na romsku djecu. Osnovi kriteriji za formirane grupa jeste da one budu mješovite, da je 30% djece u grupama iz romske populacije, zatim djeca koja su socijalno ugrožena te ostala djeca. U toku realizacije projekta djeca će raditi po cjelovitom razvojnom programu.

U ovom projektu je identifikovano pet općina, uključujući i našu, koje ispunjavaju kriterije (broj djece, romske i neromske, koja će biti uključena u realizaciju projekta i sufinansiranje projekta od strane općine) koje su potpisale ugovor o dodjeli grant sredstava sa UNICEF-om.

S obzirom da naša ustanova ispunja uslove kapaciteta za formiranjem novih grupa, općina je podržala ovaj projekat.

Grant sredstva u iznosu od 50,000 BAM UNICEF-a će se moći koristiti za sljedeće stavke: kupovinu didaktičkog materijala, prijevoz djece, honorare/stručnog osoblja (defektolog, logoped itd.), honorare/ asistente/ medijatore u vrtiću, užinu za djecu.

Grant sredstva se ne mogu koristiti za naknade i plaće odgajatelja, plaćanje režijskih troškova vrtića, plaćanje općinskih službenika, nego je obaveza općine da izdvoji finansijska sredstva za plaćanje istog.

Pored planiranog osoblja za rad na projektu (asistenti, medijatori, logoped - stručno osoblje, odgajatelji), a u dogovoru sa nadležnom općinskom službom ispred naše ustanove imenovan je koordinator projekta Aida Hasagić.

Početak realizacije projekta je mjesec septembar 2016. godine do januara 2017. godine. Dakle, projekat će trajati šest mjeseci a rad sa djecom pet mjeseci.

Plan aktivnosti projekta je podijeljen u šest etapa:

1. Pripreme za početak projekta (priprema spiskova, krećenje prostorija, popravka parketa...);
2. Obuka (stručnog osoblja i radionica za roditelje);
3. Realizacija programa predškolskog odgoja za djecu uzrasta od 3 do 5 godina;
4. Nabavka didaktičkog materijala i opreme;
5. Nabavka opreme i rekvizita za dvorište;
6. Završna priredba za polaznike i podjela diploma.

Svrha projekta je omogućiti što većem broju djece pohađanje i uključivanje u program predškolskog odgoja i obrazovanja.

3.5. Program produženog boravka

Na osnovu dobijene saglasnosti od Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona broj 10-38-9516-01/14 prošle godine smo realizovali program produženog boravka sa ukupno 10 djece. I ove školske godine planiramo realizovati ovaj program zbog određenog broja zahtjeva roditelja. Rad sa učenicima će biti organizovan u skladu sa njihovim školskim obavezama.

VII Komunikacija sa javnošću

1. Saradnja sa lokalnom zajednicom

U okviru plana saradnje sa lokalnom zajednicom nastaviti ćemo saradnju sa Kulturno - sportskim centrom sa ciljem posjeta kino predstavama, adekvatnih filmova za djecu i pozorišnih predstava za djecu koje se organiziraju povodom Dana dječije nedjelje i Dana otvorenih vrata Tvornice cementa.

Sa ciljem nastavka afirmacije predškolskog odgoja i obrazovanja i ove ustanove kao glavnog nosioca ovih aktivnosti, nastaviti ćemo saradnju sa lokalnom TV stanicom NTV IC Kakanj i Radio - Kakanj. Ove informativne kuće su do sada pokazivale veliko interesovanje za rad ove ustanove.

Uvođenje djece u svijet knjige je značajan odgojno-obrazovni zadatak. Osim što se to radi u svakodnevnoj praksi, ove aktivnosti će biti nastavljene u saradnji sa Gradskom bibliotekom u Kaknju.

Otklanjanje strahova i predrasuda o liječenju zuba najbolje će se postići uspostavljanjem saradnje sa Domom zdravlja u Kaknju, odnosno sa dječijim stomatologom. Ova saradnja će, pored ostalog, doprinijeti da se kod djece u najranijoj dobi razvija navika održavanja higijene zuba i usne duplje.

Starije odgojne grupe su i ranijih godina posjećivale svoje starije drugove u prvom razredu osnovne škole, pa će i ove godine upotpuniti svoja saznanja o školi gdje će upoznati i buduće učitelje.

Iako se djeca svakodnevno susreću sa policajcima, vatrogascima - majkama i očevima koji dovode i odvođe svoju djecu u ovu ustanovu, ipak ćemo posjetiti policijsku i vatrogasnu stanicu u Kaknju, gdje će se djeca, kao i ranijih godina upoznati sa tehničkim i drugim sredstvima kojima se služi policija i vatrogasci u svom radu.

Tvornica cementa u Kaknju pokazuje veliko interesovanje za rad odgojno-obrazovnih ustanova na svim nivoima i redovito im pomažu. Zahvaljujući njihovom razumijevanju i opredjeljenju u više navrata su pomagali ovoj ustanovi.

2. Saradnja sa širom društvenom zajednicom

U prethodnim godinama djeca starijih grupa su posjećivala PPU „Pčelica i med“, PU „Behar“ i OŠ „Đulistan“ i nadamo se da ćemo i dalje imati uspješnu saradnju sa njima. Dogovoreno je da nam uzvrate posjetu u prvoj polovini mjeseca oktobra u okviru obilježavanja Dječije nedjelje.

Također planiramo posjetu i drugim OŠ u Kaknju.

3. Javne manifestacije

Tabela 16.

Manifestacija	Datum(orijentaciono)	Mjesto učešća	Sadržaj (program)
Osmi mart	Prva sedmica u martu	Javna ustanova	U prilogu (svesci)
Dan ustanove	Posljednja sedmica u maju	Javna ustanova	U prilogu (svesci)
Kakanjski dani kulture	Prva sedmica u augustu	Gradska pozornica	U prilogu (svesci)

Tabela 11.

R.br.	SEDMIČNI FOND SATI														
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.
	PREZIME I IME ZDRAVSTVENOG RADNIKA	ZAVRŠENA ŠKOLA, AKADEMIJA, FAKULTET	STRUČNO ZVANJE/STRUČNI NAZIV	DATUM POLAGANJA STRUČNOG ISPITA	PODLIJEŽE OCJENJIVANJU U SKLADU S PRAVILNIKOM	REALIZIRA ODGOJNO-OBRAZOVNE AKTIVNOSTI U ODGOJNOJ GRUPI	UKUPNO GODINA RADNOG STAŽA SA 1.9.2014.GODINE	POSLOVI NJEGE I BRIGE JASLIČKE I VRTIČKE DOBI	NADZIRANJE I PREDLAGANJE MJERA ZAPOBOLJŠANJE SANITARNIH - HIGIJENSKIH USLOVA RADA U VRTIČU	SARADNJA S RODITELJIMA	STRUČNO USAVRŠAVANJE	PRIPREMA I VOĐENJE DOKUMENTACIJE	POVEZIVANJE DJEČIJEG VRTIČA SA ODGOVARAJUĆIM ZDRAVSTVENIM SLUŽBAMA U LOKALNOJ ZAJEDNICI	OSTALI POSLOVI PO POTREBI	UKUPNO(9+10+11+12+13+14+15)
1.	Mehanović Vildana	P.F.	Prof. poo	2010.	da	ST-JASL	2	30	2,5	1	1	3	0,5	2	40 sati
2.	Šehić Senada	SMŠ	Med. sestra	N.	da	ML-JASL (bolovanje)	30	30	2,5	1	1	3	0,5	2	40 sati
3.	Salihbegović Samira	SMŠ	Med. sestra	1987.	da		20	30	2,5	1	1	3	0,5	2	40 sati
4.	Nermina Husić	SMŠ	Med. sestra	N.	da	ML-JASL	20	30	2,5	1	1	3	0,5	2	40 sati
5.	Nezirovac Selma	P.A.	Nast. poo	2005.	da	ST-JASL	2	30	2,5	1	1	3	0,5	2	40 sati
			ZBIR:					150	12,5	5	5	15	2,5	10	200

N= Napomena: ove njegovateljice nisu polagale stručne ispite jer ih tadašnji propisi nisu na to obavezivali.

Raspored rada u odgojnim grupama:

ZGRADA I (STARA ZGRADA):

NERMINA HUSIĆ MEHANOVIĆ VILDANA	(I smjena) (II smjena)	MLAĐA JASLIČKA GRUPA
MARCELA RAVLIJA SENKA OMIĆ	(I smjena) (II smjena)	MLAĐA VRTIČKA GRUPA
MUNEVERA ŠEHIĆ ILHANA ALAJBEGOVIĆ	(I smjena) (II smjena)	SREDNJA VRTIČKA GRUPA II
HATIDŽA MUŠIJA ADMIRA ALAGIĆ	(I smjena) (II smjena)	STARIJA VRTIČKA GRUPA II

ZGRADA II (NOVA ZGRADA):

SELMA NEZIROVAC SENADA ŠEHIĆ	(I smjena) (II smjena)	STARIJA JASLIČKA GRUPA
NAIDA MURATOVIĆ SABINA TRAKO	(I smjena) (II smjena)	SREDNJA VRTIČKA GRUPA I
ALMA NEIMARLIJA MIRHETA HRUSTO	(I smjena) (II smjena)	MJEŠOVITA VRTIČKA GRUPA
ŠEMSA GADŽUN ADISA PIRIĆ	(I smjena) (II smjena)	STARIJA VRTIČKA GRUPA I

Svakodnevno, svaka aktivnost počinje radom na razvoju govora. Njegovateljice i odgajateljice imaju obavezu da u okviru planirane teme zastupe sve aspekte razvoja djece (ranije odgojno-obrazovna područja: razvoj govora, upoznavanje okoline, razvoj početnih matematskih predstava, tjelesni odgoj, likovni odgoj i muzički odgoj).

Mjesečni jelovnik

Jelovnik sastavljamo mjesečno koristeći odredbe Kriterija i standarda za ishranu djece predškolskog uzrasta, vlastita iskustva i potrebe djece. Mjesečni jelovnici su istaknuti na vidnim mjestima na oglasnim pločama u obje zgrade tako da ih roditelji svakodnevno mogu vidjeti. Osim toga, roditeljima je omogućeno da sami mogu kad god to zažele lično provjeriti da li se odstupa od utvrđenog jelovnika i da se sami uvjere u kvalitet i kvantitet obroka.

Kontrolu higijenske ispravnosti hrane, opreme, pribora za jelo i mikrobiološke analize mjesečno vrši Institut za sigurnost i zdravlje hrane Zenica.

Bosna i Hercegovina - Federacija Bosna i Hercegovina
Zeničko - dobojski kanton - Općina Kakanj

JAVNA USTANOVA ZA PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE "MLADOST" KAKANJ

JELOVNIK

za mjesec **SEPTEMBAR** 2016. godine

Ponedjeljak	05.09. - 19.09.2016.	12.09. - 26.09.2016.
DORUČAK	Čaj, pašteta, hljeb	Čaj, pašteta, hljeb
RUČAK	Grah, salata	Makaroni s pavlakom
UŽINA	Puding	Marmelada

Utorak	06.09. - 20.09.2016.	13.09. - 27.09.2016.
DORUČAK	Čaj, sirni namaz	Čaj, namaz od ribe
RUČAK	Juneći gulaš, salata	Grašak s mesom, salata
UŽINA	Kiflice s džemom	Marmelada

Srijeda	07.09. - 21.09.2016.	14.09. - 28.09.2016.
DORUČAK	Čaj, eurokrem	Mlijeko, čaj, eurokrem
RUČAK	Supa, pileće pečenje, riža	Supa, pileće pečenje, riža
UŽINA	Voće	Voće

Četvrtak	08.09. - 22.09.2016.	15.09. - 29.09.2016.
DORUČAK	Čaj, namaz riba-pavlačka	Čaj, sirni namaz
RUČAK	Tjestenina, faširano meso	Kupus s mesom
UŽINA	Keks	Kolač s jabukama

Petak	09.09. - 23.09.2016.	16.09. - 30.09.2016.
DORUČAK	Čokoladne pahuljice, mlijeko	Čaj, pašteta
RUČAK	Pita sa sirom, kompot	Musaka: pavlaka, jaja, krompir
UŽINA	Voće	Voće

Napomena: Izmjene u jelovniku su moguće!

Direktorica:
Murić Helmina, prof.